

El president de Rússia, Dmitri Medvedev, inspeccionava el nou equipament que ha incorporat l'exèrcit rus, a Moscou, el dia 8 d'octubre.

Rússia torna als Balcans

BELGRAD ■ Pau Bori

Com si fos un partida d'escacs, els Estats Units i Rússia mouen les seves fitxes per controlar els Balcans occidentals. Arran de la desintegració de Iugoslàvia, Washington es va convertir en l'administració amb més influència a la zona, en coordinació amb la Unió Europea. Però els darrers anys Moscou torna a fer un paper important als Balcans. És una fidel aliada de Sèrbia contra la independència de Kosovo i s'ha convertit en el principal subministrador energètic de la regió i en una potència inversora de primer ordre. El retorn de Rússia als Balcans es corrobora aquest dimarts dia 20 amb la visita del president rus Dmitri Medvedev a Belgrad. El govern serbi espera obtenir generosos crèdits de Rússia per superar la crisi econòmica i executar noves infraestructures. D'una altra banda, el Kremlin confia a obtenir

més control sobre l'únic país balcànic contrari a l'ingrés a l'OTAN. L'aliança entre Moscou i Belgrad es fonamenta en tres pilars. El primer és el dret de vet de Rússia al Consell de Seguretat de l'ONU que ha impedit, per exemple, un reconeixement internacional més ampli de la sobirania de Kosovo. El segon són els llaços històrics, culturals i polítics de Rússia amb tots els països del sud-est d'Europa de tradició ortodoxa. El tercer pilar —el més important— és l'econòmic. Moscou projecta un gasoducte, anomenat *South Stream*, que travessarà els Balcans per portar gas de la mar Negra a l'oest d'Europa. Alhora, Rússia ha comprat la petroliera sèrbia i aspira a controlar més empreses estatals fundades durant la Iugoslàvia de Tito. Quina fitxa mouran ara els Estats Units als Balcans com a resposta als acords entre Rússia i Sèrbia? Doncs, segons

que anuncia la premsa de Sarajevo, el president nord-americà, Barack Obama, visitarà Bòsnia i Hercegovina el maig de l'any que ve. Moscou ja ha pogut establir unes relacions privilegiades amb els serbis de Bòsnia des que l'any passat la companyia russa Gazprom absorbí la petroliera de l'autonomia sèrbia de Bòsnia. Pel que fa als EUA, l'administració Bush no va incloure aquesta zona entre les seves prioritats, però ara Obama vol recuperar el lideratge de Washington a Bòsnia, un país dividit en tres comunitats antagòniques: la musulmana, la sèrbia i la croata. És evident que, d'ara endavant, malgrat que tots els estats balcànics veuen el futur dins la Unió Europea, Brussel·les haurà de tenir en compte no només la voluntat dels Estats Units, sinó també la influència creixent de Rússia als Balcans.

Els uigurs de Xinjiang es van revoltar el juliol passat.

PEQUIN ■ Iris Mir

Etiquetar un conflicte. En pocs dies el govern xinès ha condemnat a la pena màxima diversos implicats en els enfrontaments violents entre membres de l'ètnia majoritària han i la minoritària uigur. Fa dues setmanes van ser dos han que van ser condemnats a cadena perpètua i a la pena capital per la seva implicació en la mort de dos uigurs en una fàbrica de la província de Canton, episodi que va ser el catalitzador dels enfrontaments recents entre ambdues ètnies. Després vuit uigurs i un han van ser condemnats a mort i quatre més a cadena perpètua per la implicació en les revoltes violentes del juliol passat a la capital de la regió autònoma de Xinjiang, Urumqi. En ambdós casos han i uigurs s'han intercanviat el paper de culpables que han de ser castigats i víctimes que reclamen justícia. Un escenari que té poc a veure amb els reclams del Partit Comunista sobre la unitat del poble xinès. Els mitjans de comunicació estatals en cap moment no parlen de xinesos víctimes o culpables d'un conflicte, sinó que els actors són etiquetats segons l'ètnia a què pertanyen. Pequín només ha sabut afrontar aquestes divisions per mitjà d'una propaganda que vol guiar cap a la unitat absoluta i indiscutible. Per exemple, el nou temari d'estudi que tindran els alumnes de primària, secundària i universitaris de Xinjiang incidirà encara més en la unitat nacional xinesa. L'agència estatal de notícies Xinhua ha publicat part del contingut d'una carta blanca del govern sobre Xinjiang. Una de les conclusions qualifica la unitat ètnica de "benedicció per a tots els

pobles" i el separatisme de "desastrosos". Paradoxalment, és el govern que, amb aquestes penes exemplificadores en què condemna uigurs i han –i no xinesos–, promou indirectament una segona interpretació. Els antecedents en la manca de respecte pels drets humans i la celeritat del procés –jutjats i condemnats només 3 mesos després dels fets– tampoc no ajuden i, en el cas de les sentències als membres de l'ètnia uigur, han donat peu a acusar el govern d'haver violat els drets dels acusats i de no haver-los assegurat un judici just. La presidenta a l'exili del Congrés Mundial Uigur, Rebiya Kadeer, ha dit que la resolució del judici farà enfadar encara més el seu poble. D'una altra banda, al-Qaida va cridar a la unió de l'ètnia uigur –de majoria musulmana– a lluitar contra el govern xinès. La propaganda no ha soldat la fractura entre una ètnia majoritària i una altra de minoritària, i ha deixat les etiquetes i el sentiment de pertànyer a una Xina unida a discreció dels afectats.

PARIS ■ Juli Martí

L'escàndol Sarkozy. La portada del diari francès *Libération* del dia 14 d'octubre era la imatge de la polèmica. Amb grans lletres i a tota pàgina, reproduïa una frase del discurs del president Nicolas Sarkozy que el dia abans havia presentat el seu pla per els joves: "Avui, allò que compta a França per sortir-se'n ja no és d'haver nascut bé, sinó de treballar durament i d'haver aportat la prova

El president Sarkozy amb el seu fill Jean.

–pels estudis o per la feina– del propi valor." Tothom va pensar aleshores en Jean Sarkozy, el seu fill de 23 anys, que repeteix el segon any de dret (després de repetir també el primer). El jove Sarkozy és actualment conseller general dels Hauts-de-Seine, el departament més ric de

França i la base electoral i clientelar del seu pare quan encara no era ningú. A més, Jean Sarkozy opta a convertir-se en president d'una agència pública de gestió de La Défense, (l'EPAD), el barri de gratacels prop de París. Seu social de bon nombre d'empreses, La Défense és un territori de 160 hectàrees i, si bé només té 20.000 habitants, hitreballen més de 150.000 persones. 15 de les 50 primeres empreses mundials com ara Total o Areva hi tenen el seu gratacel. I d'aquí al 2015, prop de 450.000 metres quadrats de despatxos i 100.000 d'habitatges haurien de ser-hi construïts. La possible elecció de Jean Sarkozy a la presidència de l'EPAD obligaria Hervé Marseille, un dels membres del consell d'administració, a dimitir per deixar lloc al fill del president i a permetre, doncs, que sigui elegit al desembre, quan es renovi el càrrec. Tan bon punt Michèle Delaunay, diputada socialista de Bordeus, va destapar les informacions, la polèmica ha eclipsat totes les anteriors. Ja ningú no parla dels afers personals de Frédéric Mitterrand, el ministre de Cultura que de tant defensar Roman Polanski havia oblidat que uns altres, en la mateixa situació delictiva, han hagut d'anar a la presó; o, sobretot, del cas *Clearstream*, en què un ex-primer ministre és acusat d'haver-se inventat una trama corrupta per enfonsar el candidat Sarkozy entre els anys 2003 i 2007. Una petició a internet que demana a Jean Sarkozy de renunciar al càrrec ha aplegat prop de 50.000 signatures en un cap de setmana. Caldrà veure doncs si, efectivament, la presidència de l'EPAD cau a les mans del fill o si, com sovint passa amb la comunicació de l'Elisi, només es tractava d'una polèmica creada per tapar-ne unes altres de més molestes. Sigui com sigui, la voluntat de Sarkozy pare de controlar la política de la regió parisenca i d'actuar directament dins l'ordenació territorial de la capital passa per La Défense. I Jean Sarkozy, que fins ara portava els cabells llargs i també volia ser actor de teatre, apareixia a les televisions per defensar-se amb un nou pentinat més clàssic. Per agradar als homes de negocis?

Cop policíac al diàleg

La policia espanyola va irrompre la setmana passada a la seu del sindicat *abertzale* LAB a Sant Sebastià i va detenir, entre més, l'ex-portaveu de Batasuna, Arnaldo Otegui, i l'ex-secretari general d'aquest sindicat, Rafa Díez Usabiaga. Segons la policia, la detenció, ordenada pel jutge de l'Audiència Nacional espanyola Baltasar Garzón, es va dur a terme perquè hi ha indicis que els arrestats intentaven reorganitzar la cúpula de Batasuna, la formació independentista il·legalitzada arran de l'aplicació de la llei de partits. A banda, la policia va detenir també Rufi Etxeberria, un dels dirigents històrics de Batasuna; Sonia Jacinto, ex-tresorera del Partit Comunista de les Terres Basques, també il·legalitzat; i Miren Zabaleta, filla del coordinador general d'Aralar, Patxi Zabaleta.

Les investigacions policiaques que han portat fins a aquestes detencions van començar el mes de febrer i es van centrar en la vigilància de la seu del sindicat LAB a Sant Sebastià. Segons la policia, els detinguts s'han reunit unes quantes vegades en aquest edifici durant els darrers mesos. En el transcurs d'aquesta operació, la policia va escorcollar la seu del sindicat, i també els domicilis particulars dels detinguts.

L'ordre del jutge Baltasar Garzón de tornar a empresonar Arnaldo Otegi arriba justament en un moment en què aquest líder independentista havia anunciat l'aposta pel diàleg i la negociació per a resoldre el conflicte basc. Sembla que els plans d'Otegi eren de reconstituir Batasuna i mirar de tornar a ser presents a les institucions basques, tot allunyant-se clarament de l'entorn d'ETA i de la lluita armada. Ara feia poc més d'un any que Otegi havia sortit de la presó, on va passar quinze mesos, arran d'una condemna per enaltiment del terrorisme.

EFE

L'ex-secretari general del sindicat LAB, Rafa Díez, en el moment de ser detingut per la policia espanyola, dimarts de la setmana passada, dia 13 d'octubre.

Contra LAB. També resulta significativa la detenció de Rafa Díez, que havia dirigit el sindicat LAB durant dotze anys i que havia estat parlamentari amb Herri Batasuna. Díez, un dels líders més influents de l'esquerra *abertzale*, havia destacat per la tasca de negociació entre el govern espanyol i ETA. Sigui com sigui, segons la policia, la detenció d'aquest històric líder sindical respon a una suposada participació en les reunions que tenien com a objectiu recompondre Batasuna, i en cap cas no es pretén, segons les informacions facilitades per fonts policiaques i publicades per la premsa, d'il·legalitzar aquesta organització sindical.

LAB, un dels sindicats amb més força a Euskadi, és, de fet, l'única organització del moviment d'alliberament nacional basc que fins ara

ha aconseguit de mantenir-se en la legalitat. D'aquí ve que, responent qüestions dels periodistes al Congrés dels Diputats de Madrid, el ministre d'Interior espanyol, Alfredo Pérez Rubalcaba, va dir, com ja havia fet anteriorment, que la llei de partits no és pensada per a prohibir idees: "La violència és incompatible amb la democràcia i aquell partit polític que empari, justifiqui o defensi la violència no pot estar en democràcia. A Espanya ningú no farà política i violència al mateix temps", va declarar Rubalcaba. En qualsevol cas, si és cert que la recomposició de Batasuna implicava una renúncia a la violència, l'operació ordenada pel jutge Baltasar Garzón, amb la detenció d'Otegi i Díez, significarà un entrebanc a una sortida negociada del conflicte basc.